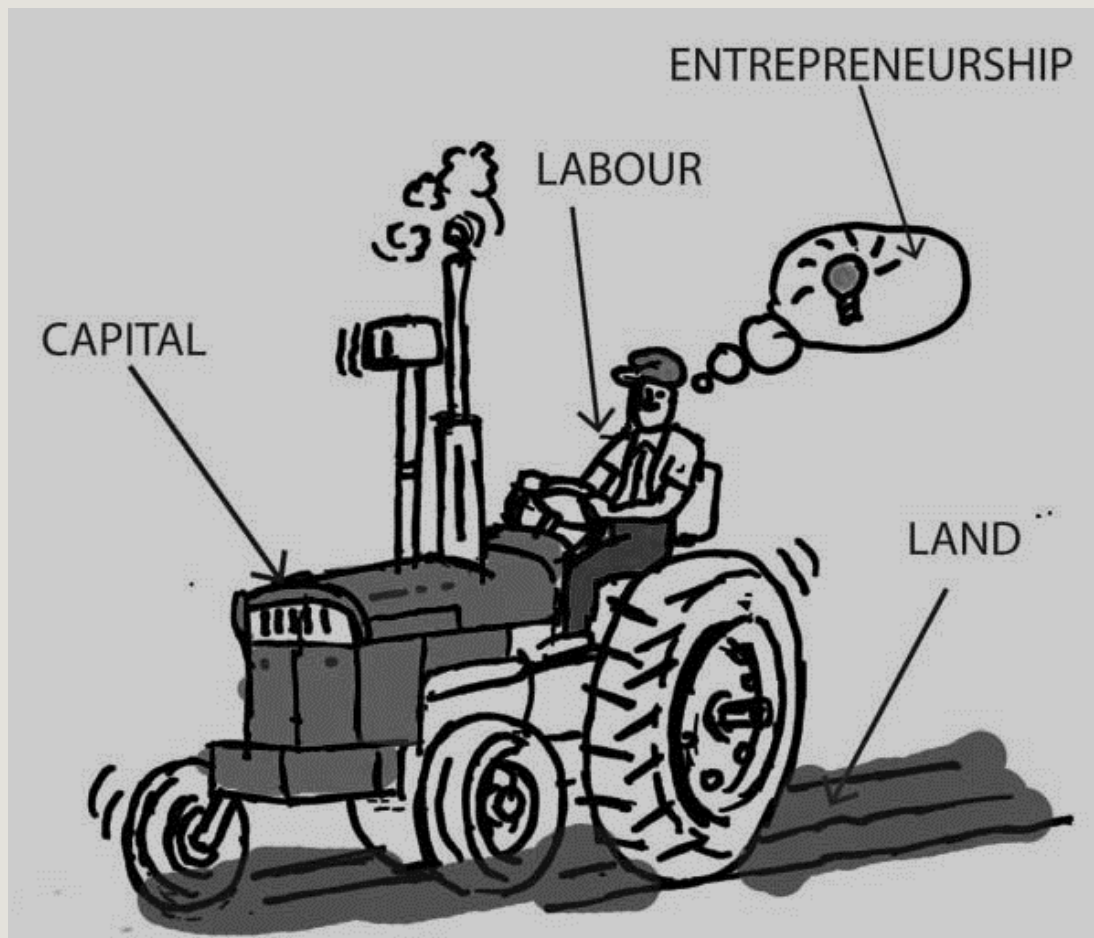

Pridėtinės
vertės kūrimas
XXI amžiuje

Dr. Žygimantas Mauricas
2019 m. Balandžio 16 d.

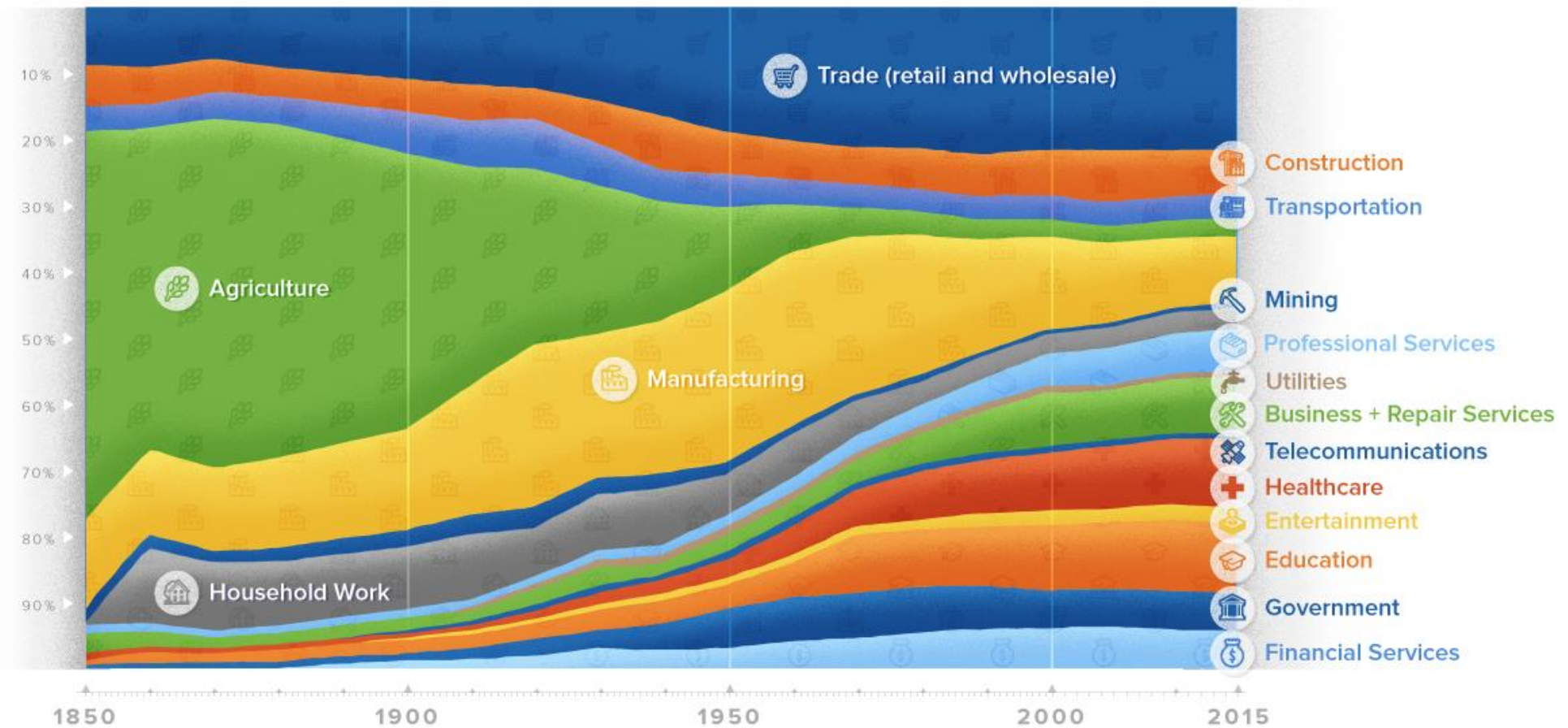
Kas yra pridėtinė vertė?

Vis daugiau pridėtinės vertės sukuriama paslaugų sektoriuje

VISUALIZING 150 YEARS OF U.S. EMPLOYMENT HISTORY

How sector shares of jobs have changed over time

Kas kuria pridėtinę vertę?

Ryan ToysReview
Pelnas: ~\$20 milijonų

Achema, AB
Pelnas: ~€20 milijonų

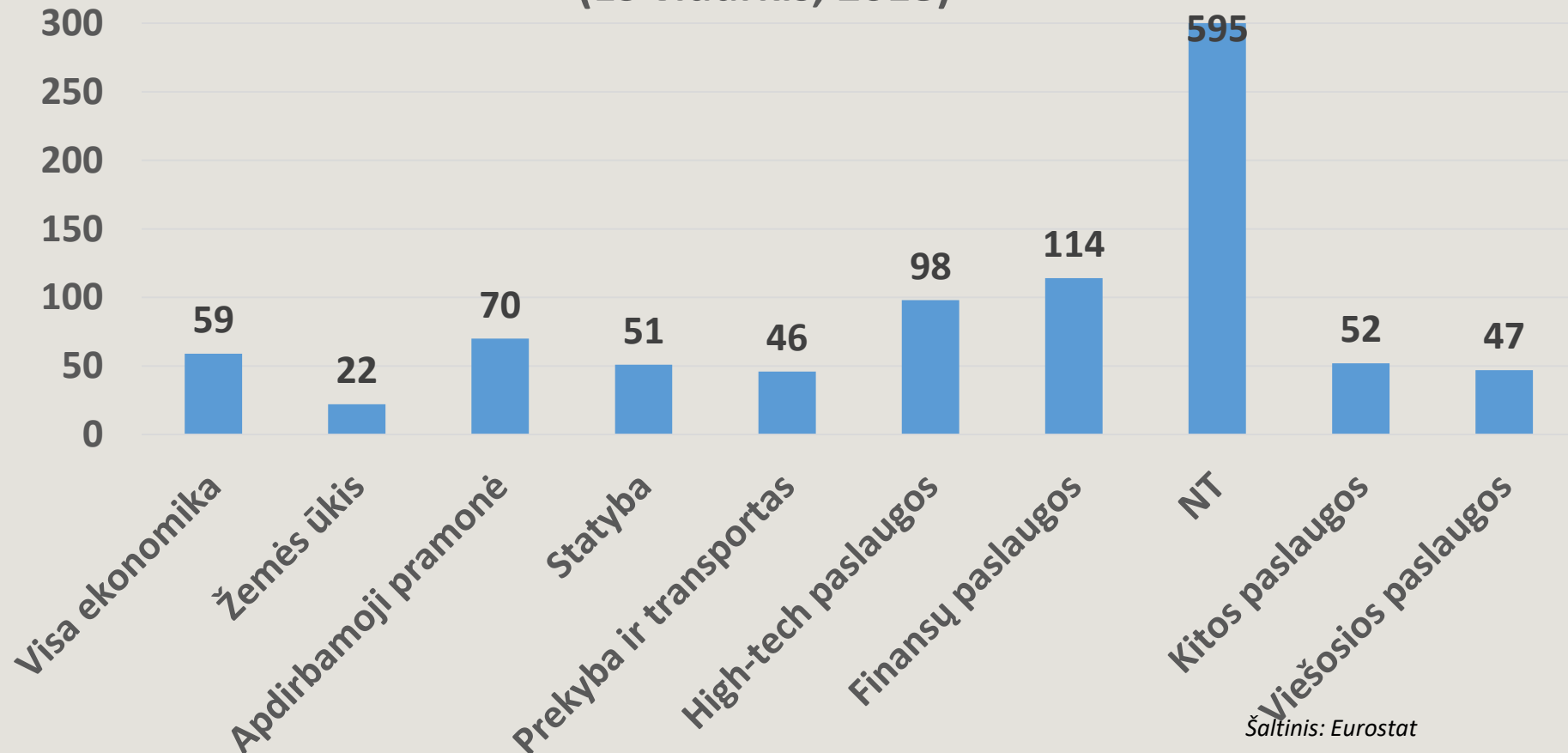

Kaip pamatuoti produktyvumą?

Produktyviausi sektoriai Europos Sąjungoje yra: NT, finansų ir aukštųjų technologijų paslaugos

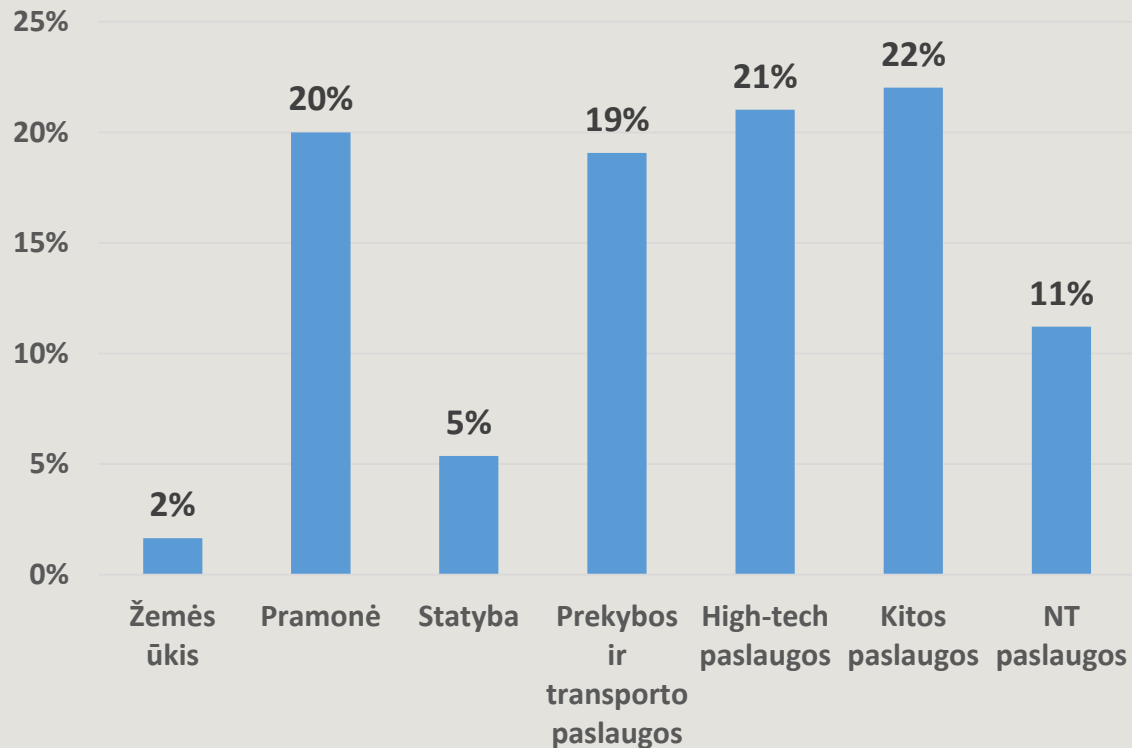
Pridėtinė vertė vienam darbuotojui pagal sektorius
(ES vidurkis, 2018)

Šaltinis: Eurostat

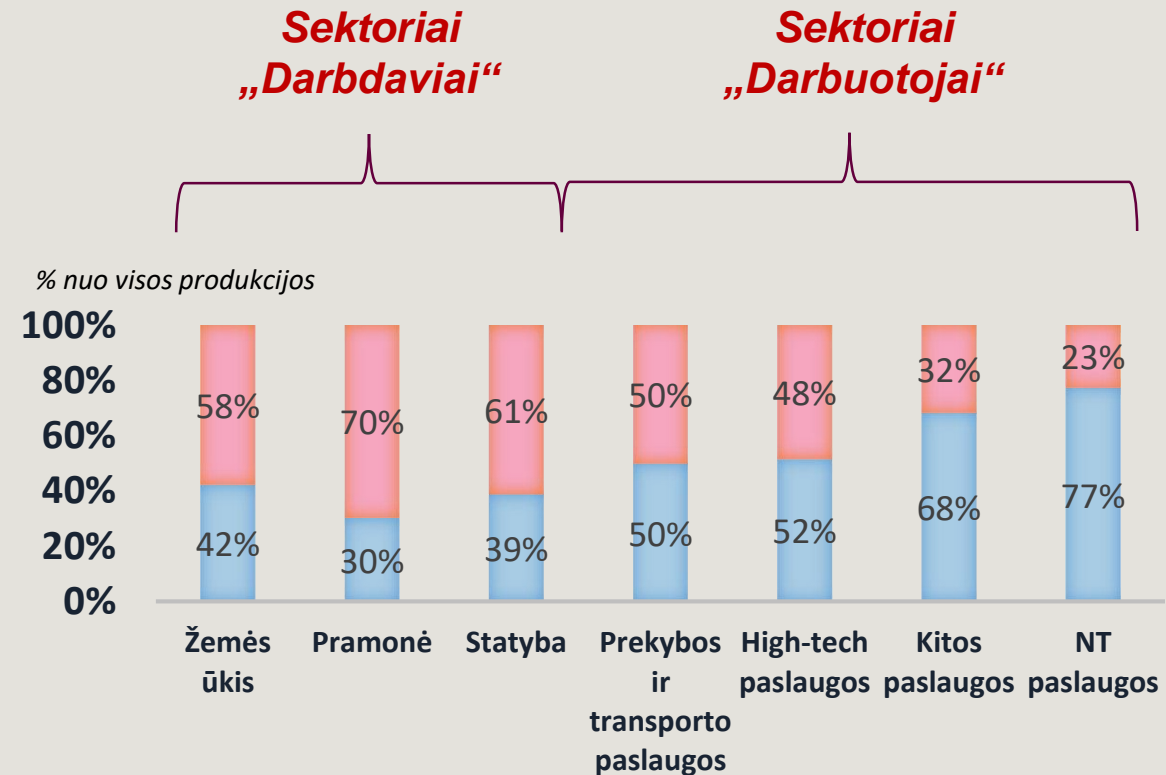
Pramonė – ekonomikos stuburas: Pridėtinė vertė yra tik viena medalio pusė

Pridėtinės vertės struktūra Europos Sąjungoje
(2018)

Šaltinis: Eurostat

PRODUKCIJOS STRUKTŪRA PAGAL
SEKTORIUS (ES, 2017)

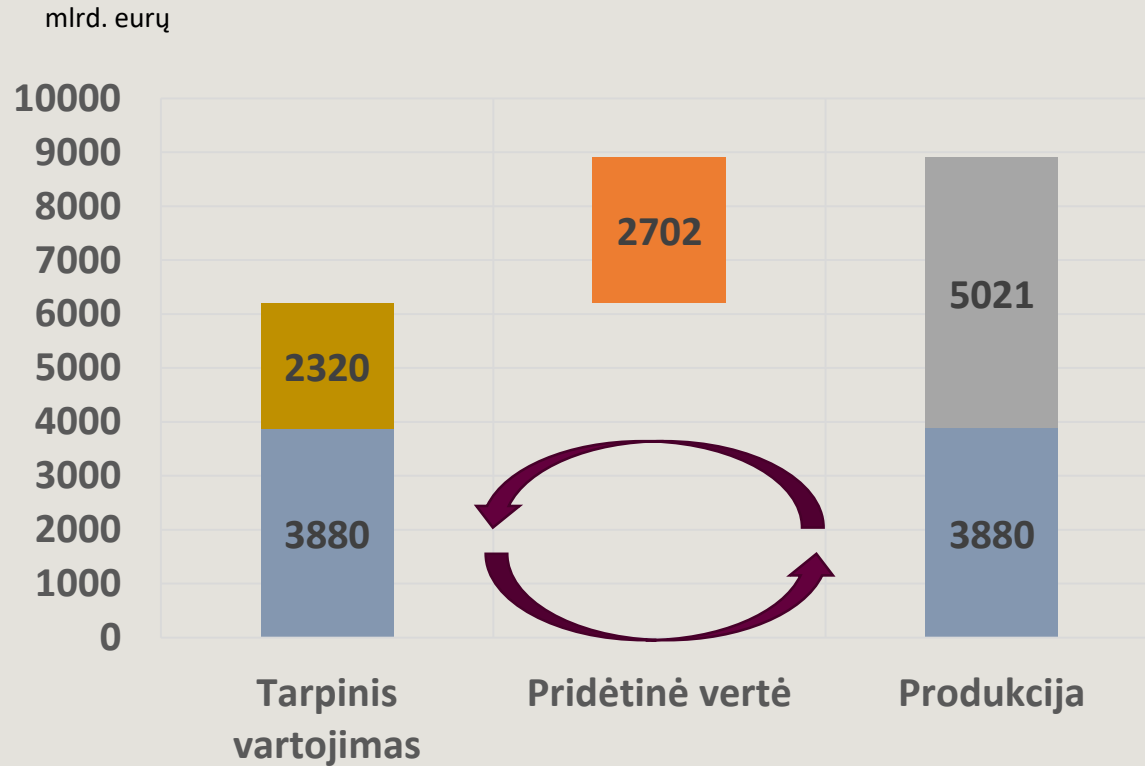
Tarpinis vartojimas

Pridėtinė vertė

Šaltinis: Eurostat

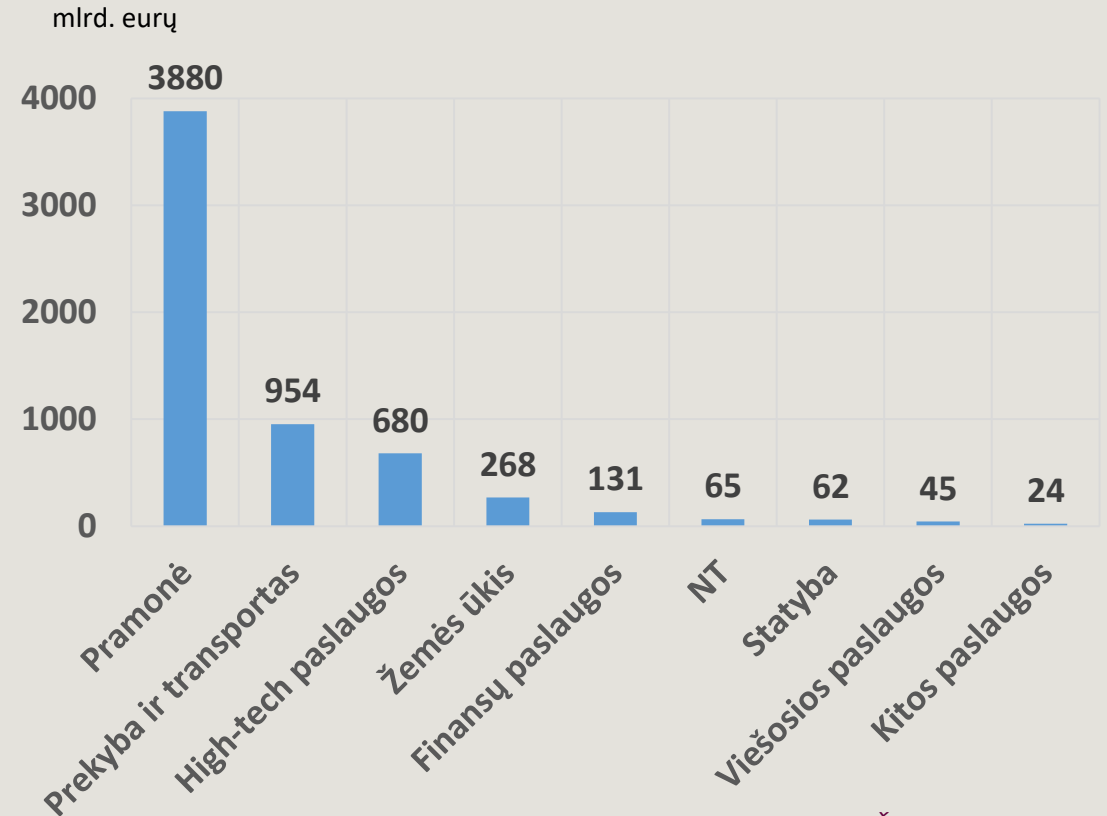
Pramonės sektorius yra stipriai integruotas į gamybos grandines: tiek tarpusavyje, tiek su kitais sektoriais

Pramonės sektoriaus produkcija
(2017 m. ES)

Šaltinis: Eurostat

Pramonės sektoriaus tarpinis vartojimas
(2017 m. ES)

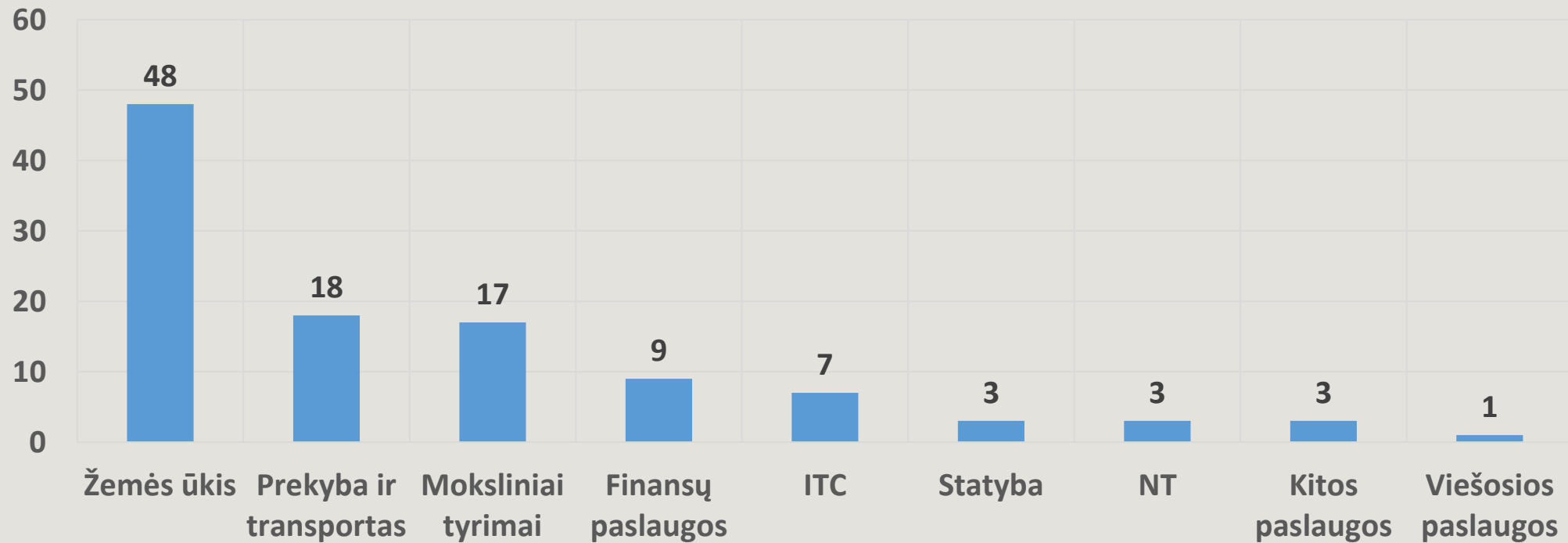

Šaltinis: Eurostat

Pramonės sektorius yra ypač svarbus mokslinių tyrimų sričiai

Kokią dalį atitinkamo sektoriaus produkcijos suvartoja pramonės sektorius?

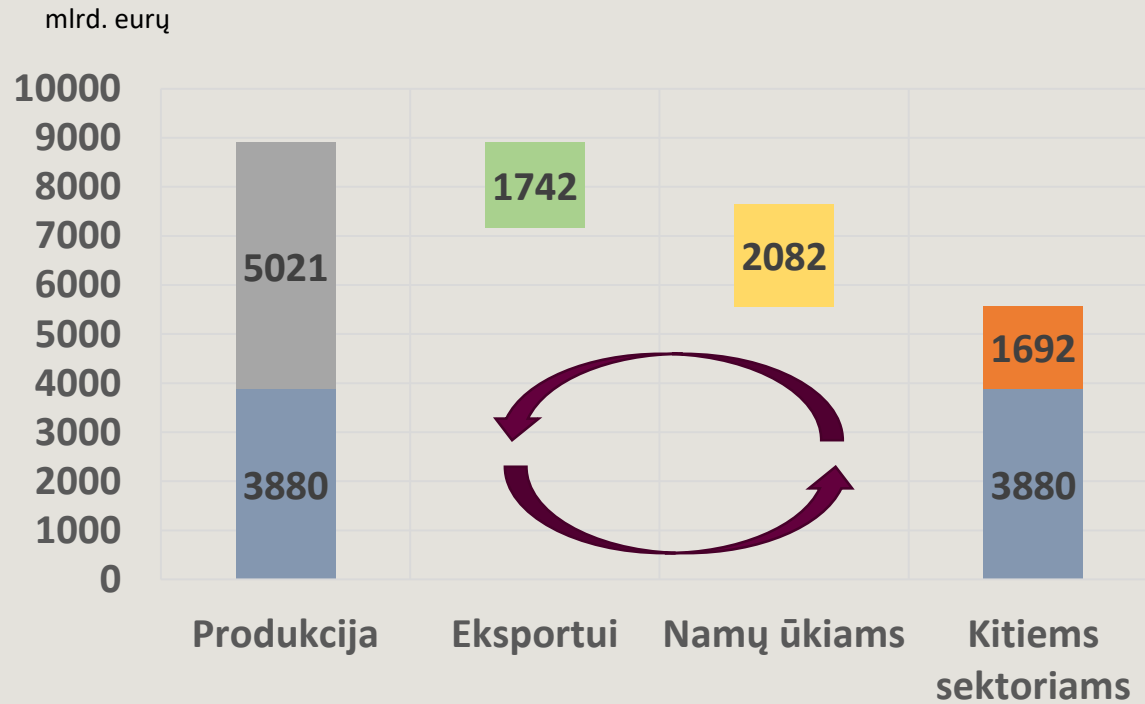
proc. nuo visos produkcijos

Šaltinis: Eurostat

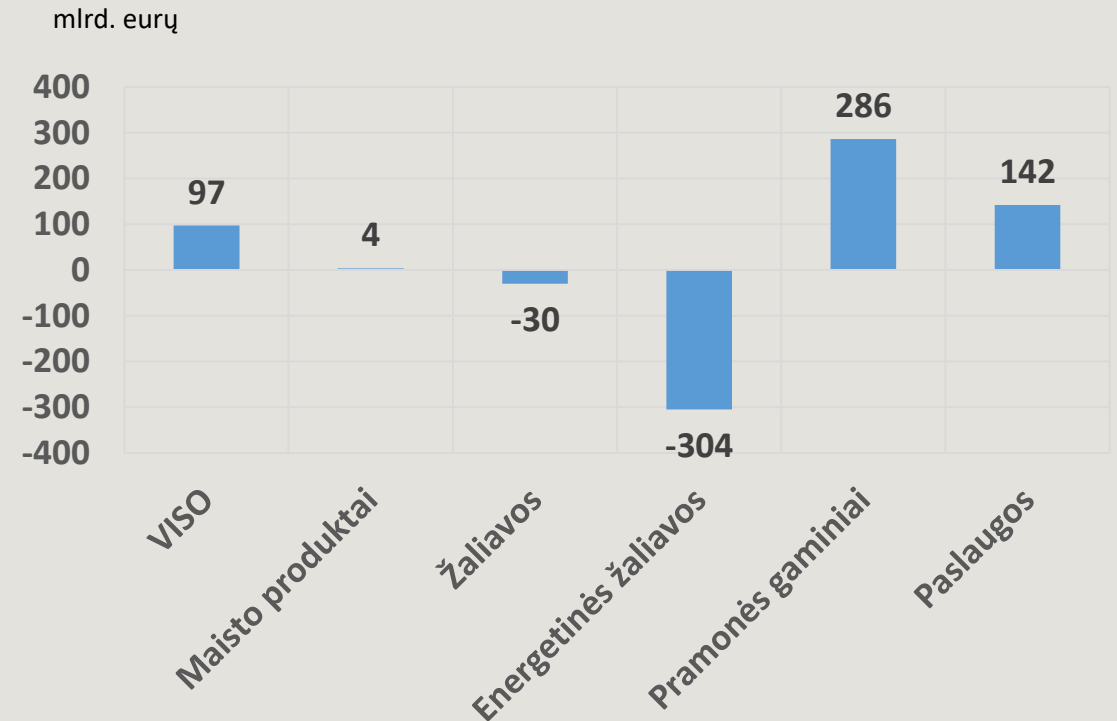
Pramonei turėtume būti dėkingi už 64% ES eksporto ir už teigiamą ES prekybos balansą

Pramonės sektoriaus pardavimai (2017 m. ES)

Šaltinis: Eurostat

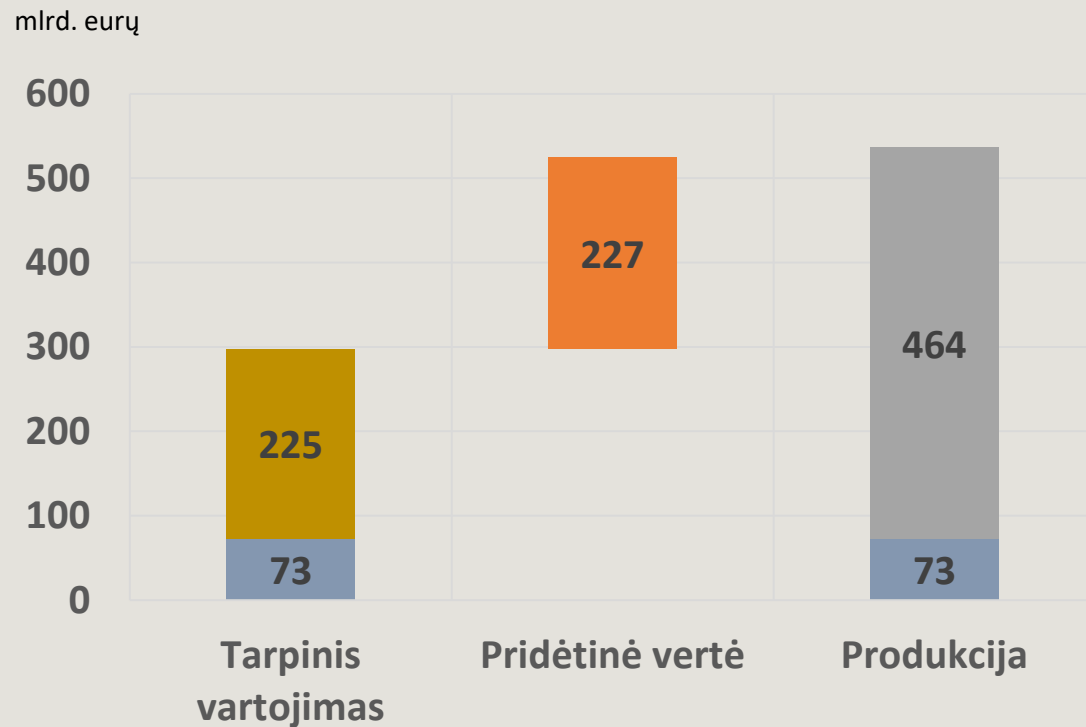
ES prekybos balanso sudedamosios dalys (2009-2018 metų vidurkis)

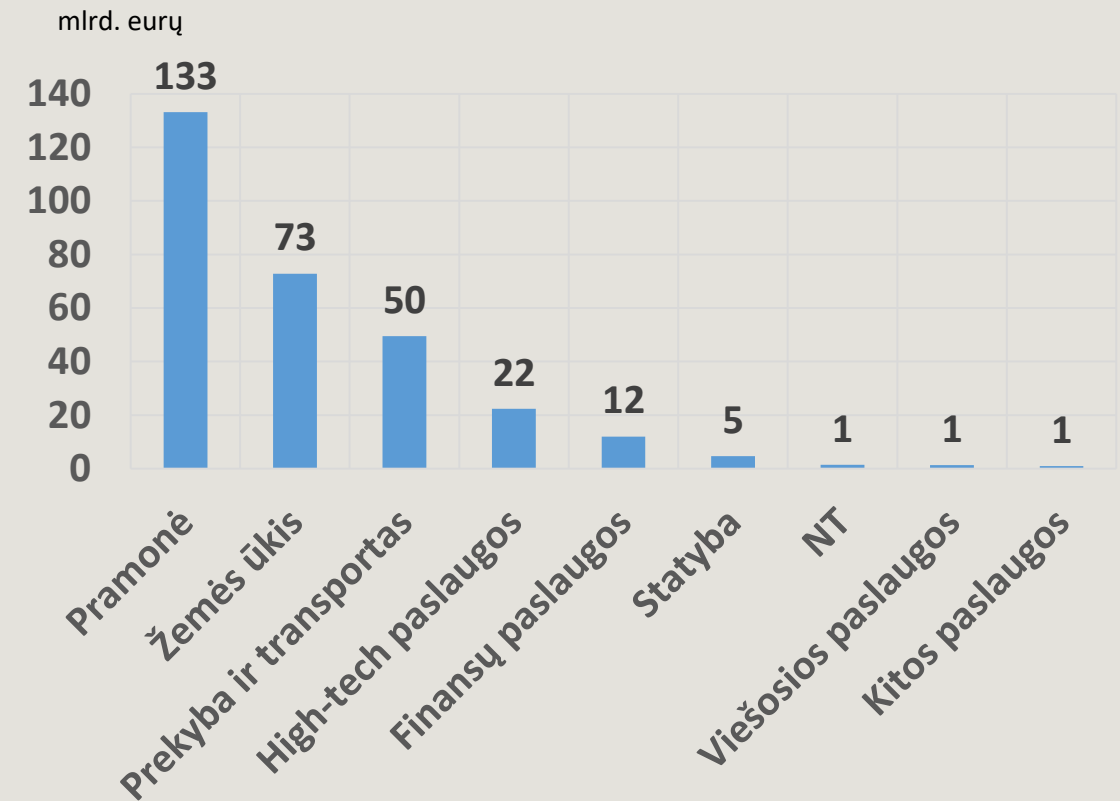
Šaltinis: Eurostat

Pavyzdys: Vienas didžiausių pramonės sektoriaus produkcijos naudotojų – žemės ūkio sektorius

Žemės ūkio sektoriaus produkcija (2017 m. ES)

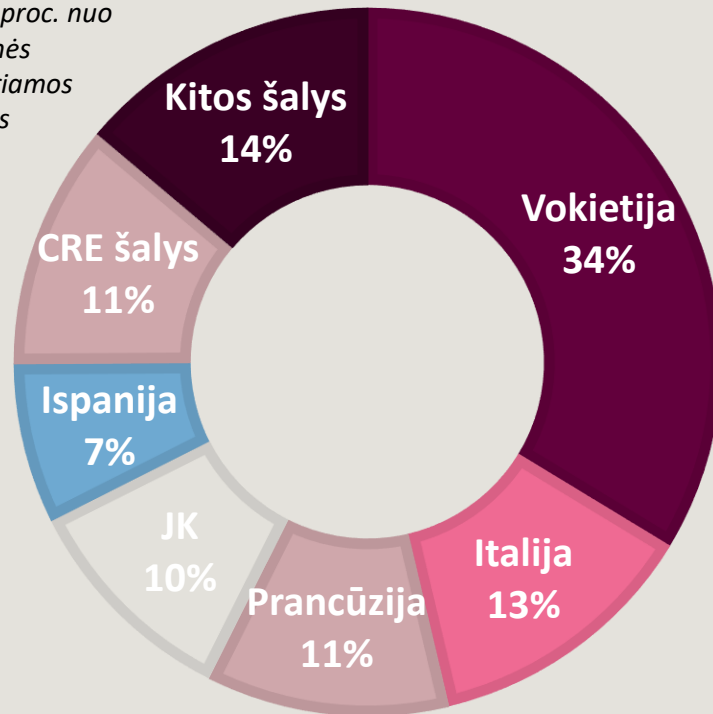
Žemės ūkio sektoriaus tarpinis vartojimas (2017 m. ES)

Vokietija - Europos fabrikas, tačiau CRE regionas neatsilieka

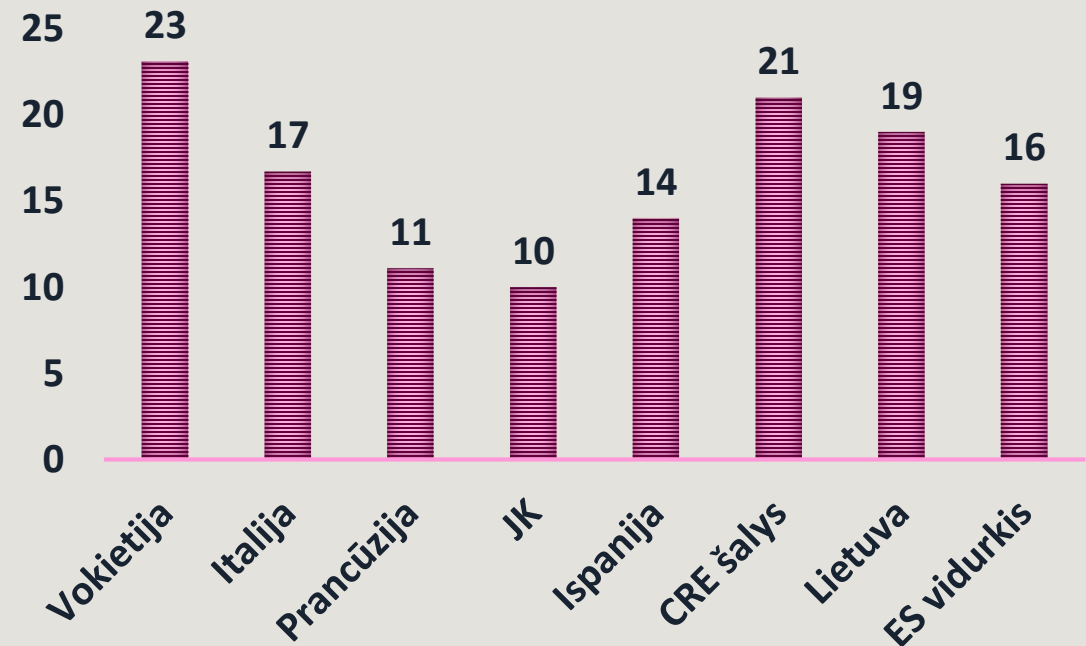
APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS RINKOS DALIS EUROPOS SĄJUNGOJE (2018, %)

Pridėtinė vertė, proc. nuo visos ES pramonės sektoriuje sukuriamos pridėtinės vertės

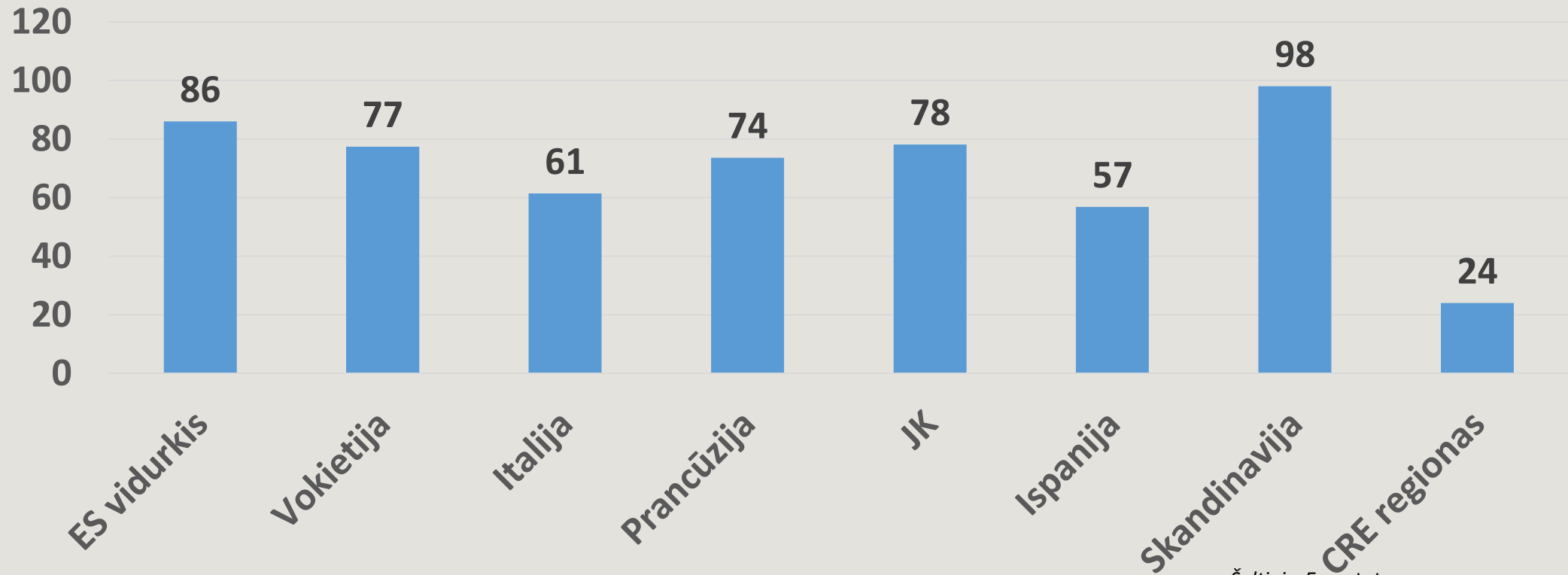
APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS SVARBA ŠALIES/REGIONO EKONOMIKOJE

Pridėtinė vertė, proc. nuo visos šalyje/regione sukuriamos pridėtinės vertės

Kodėl vienoje šalyse pramonės sektorius yra gerokai efektyvesnis nei kitose?

Pridėtinė vertė vienam darbuotojui apdirbamosios pramonės sektoriuje

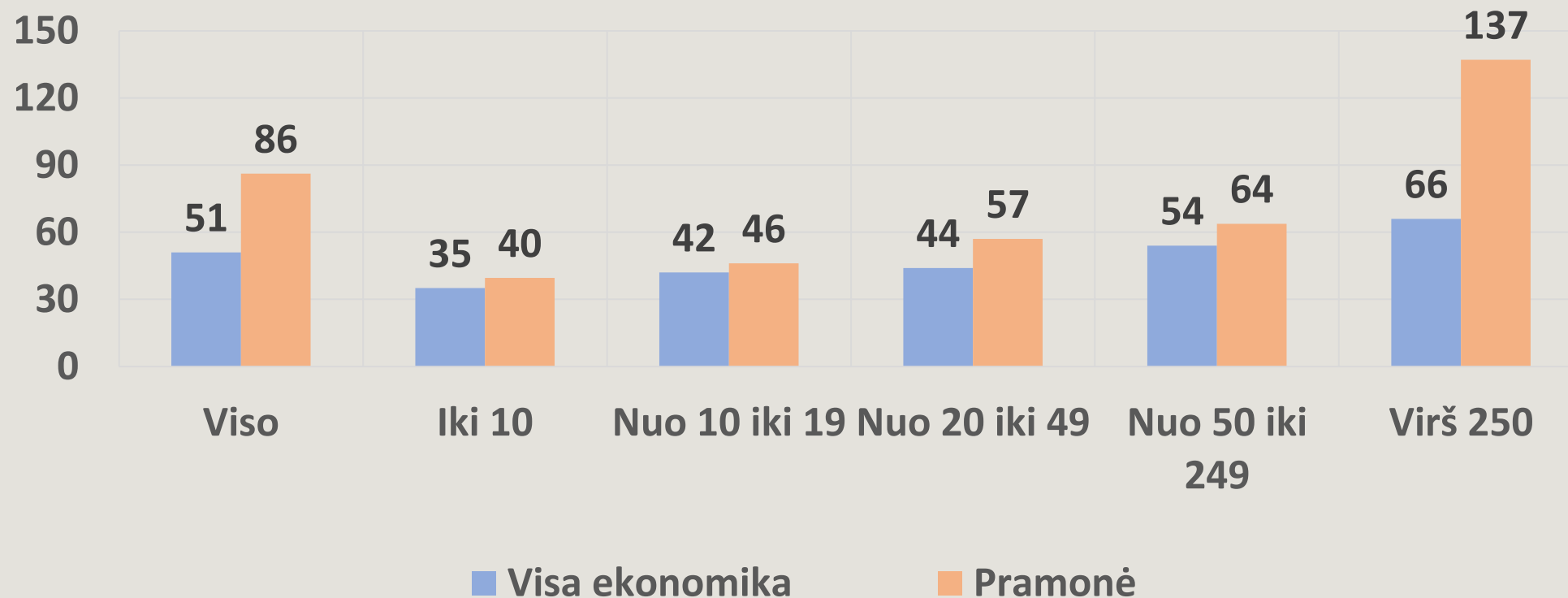

Šaltinis: Eurostat

Masto ekonomija: Kuo didesnė įmonė tuo, ceteris paribus, ji yra efektyvesnė

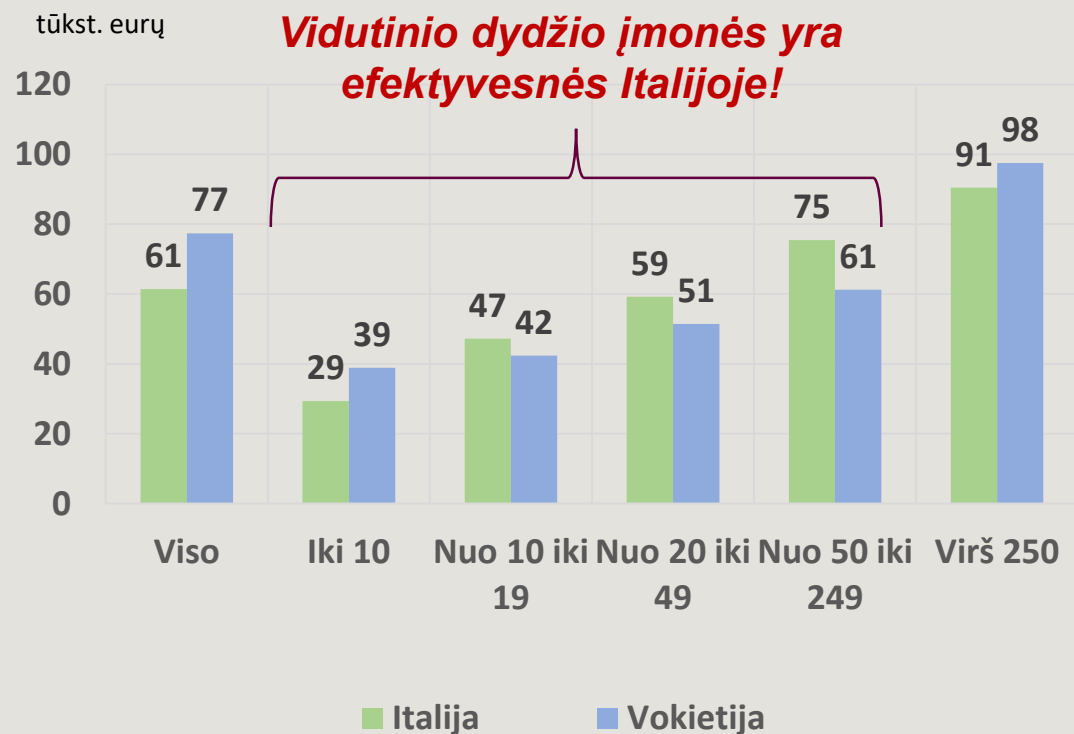
Įmonės dydžio ir pridėtinės vertės santykis

eurai/darbuotojui

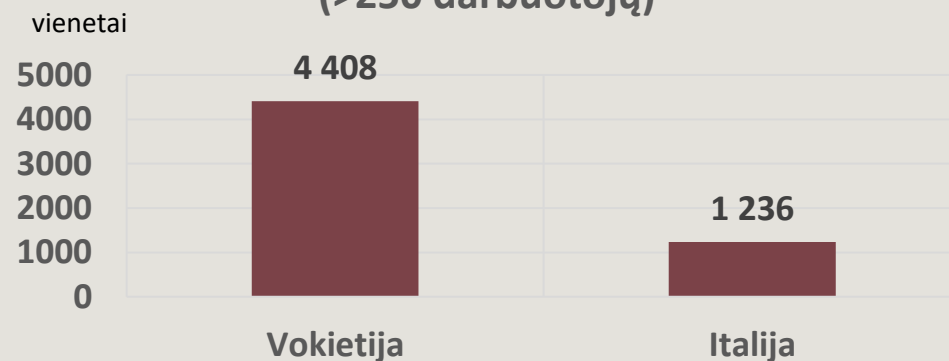

Įdomu: „Mittelstand“ įmonės nėra efektyvesnio Vokietijos pramonės sektoriaus priežastis

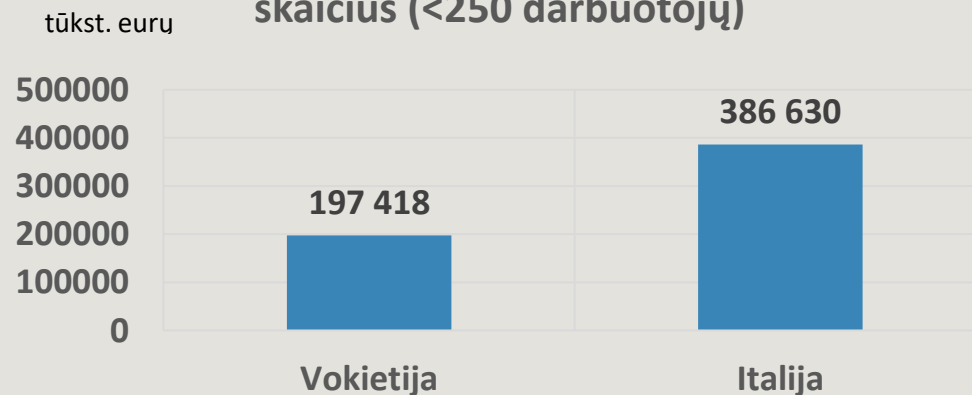
Pramonės įmonių produktyvumas pagal įmonės darbuotojų skaičių

Didelių pramonės įmonių skaičius (>250 darbuotojų)

Mažų ir vidutinių pramonės įmonių skaičius (<250 darbuotojų)

Sutapimas?

ES šalys pagal dirbančiųjų dalį
pramonės sektoriuje

Vieta	Šalis	S80/20
1	Čekija	35%
2	Slovėnija	33%
3	Slovakija	31%
	ES vidurkis	21%

CRE šalys, turinčios mažiausią
pajamų nelygbę

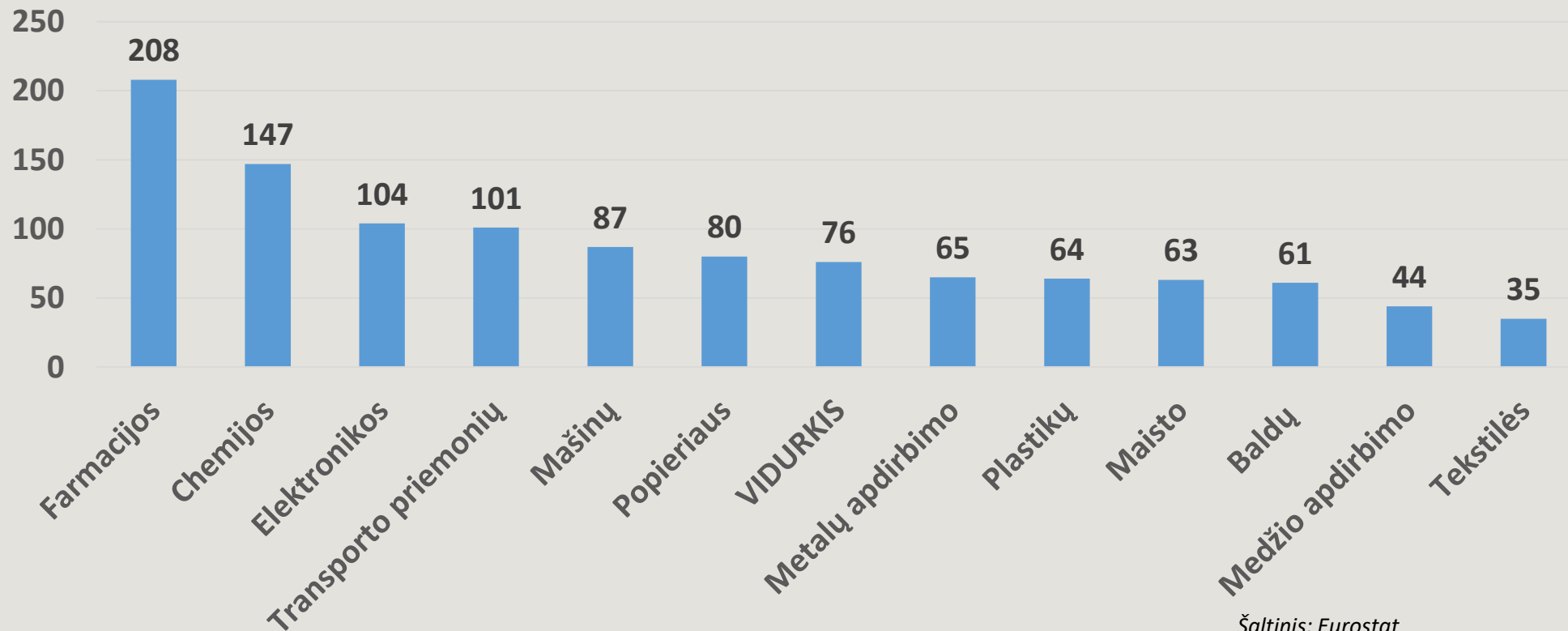
Vieta	Šalis	S80/20
1	Čekija	3,4
2	Slovėnija	3,4
3	Slovakija	3,5
	ES vidurkis	5,1

Antra, aukštesnių technologijų pramonės šakos, ceteris paribus, yra efektyvesnės

Pridėtinė vertė vienam darbuotojui pagal pramonės šakas (2017)

Eurai/dirbančiajam

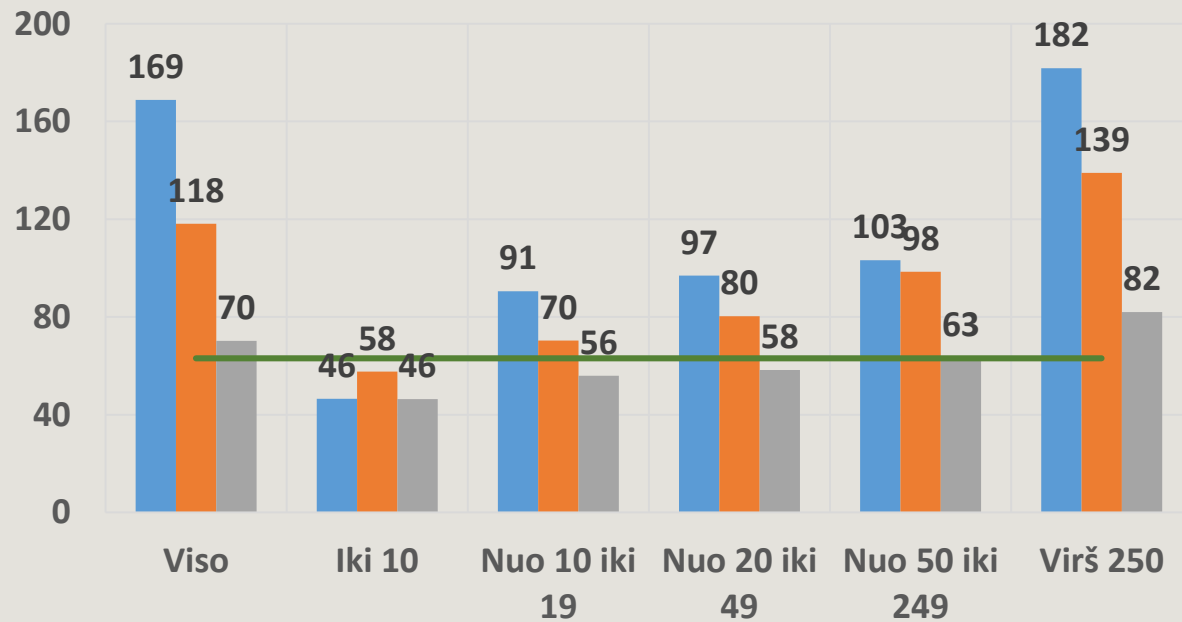

Šaltinis: Eurostat

Net mažos farmacijos, chemijos ir mašinų pramonės įmonės sugeba pasiekti didelį efektyvumą

Aukštųjų technologijų pramonės įmonių efektyvumas

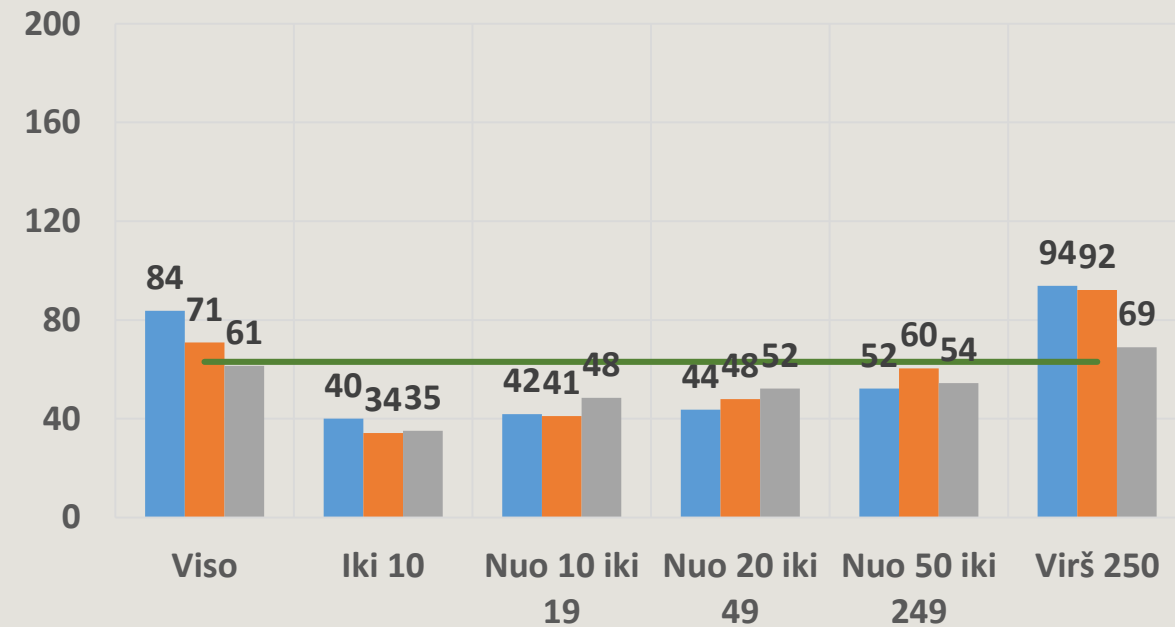
tūkst. eurų dirbančiajam

■ Farmacijos pramonė ■ Chemijos pramonė
■ Mašinų pramonė — Pramonės vidurkis

Aukštųjų technologijų pramonės įmonių efektyvumas

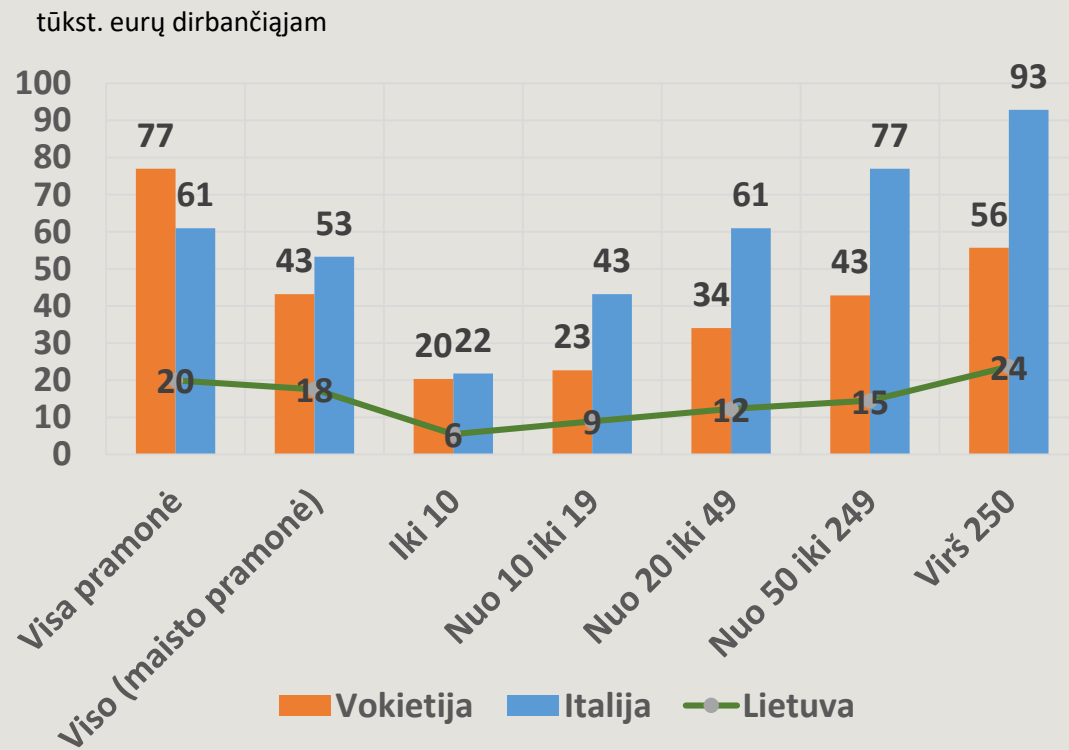
tūkst. eurų dirbančiajam

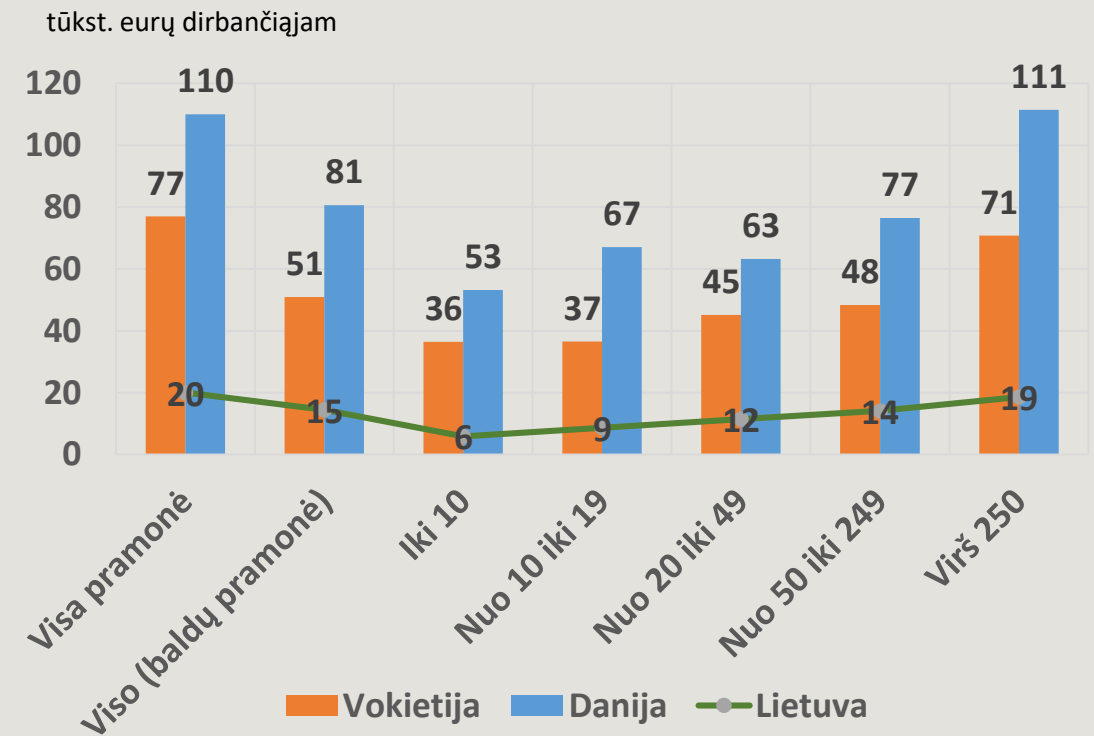
■ Transporto priemonės ■ Popieriaus pramonė
■ Elektronikos — Pramonės vidurkis

Visgi, net ir „žemos“ pridėtinės vertės sektoriuose galima surasti sėkmės istorijų

Maisto pramonės įmonių efektyvumas:
Vokietija vs. Italija

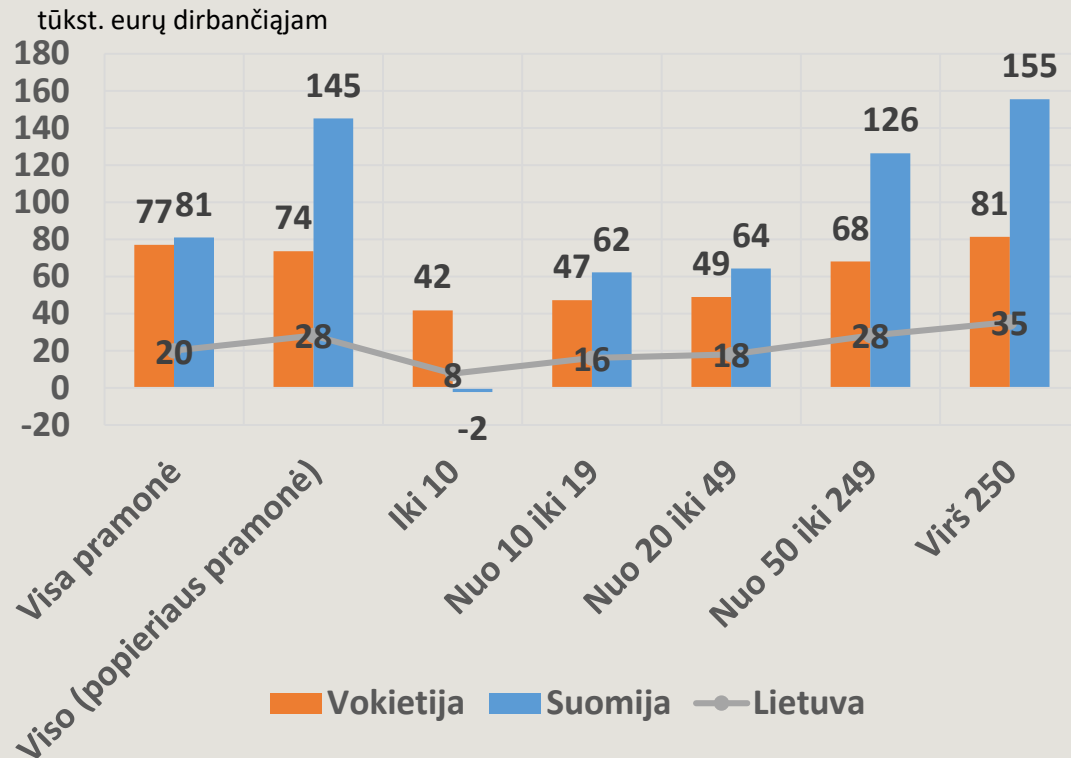

Baldų pramonės įmonių efektyvumas:
Vokietija vs. Danija

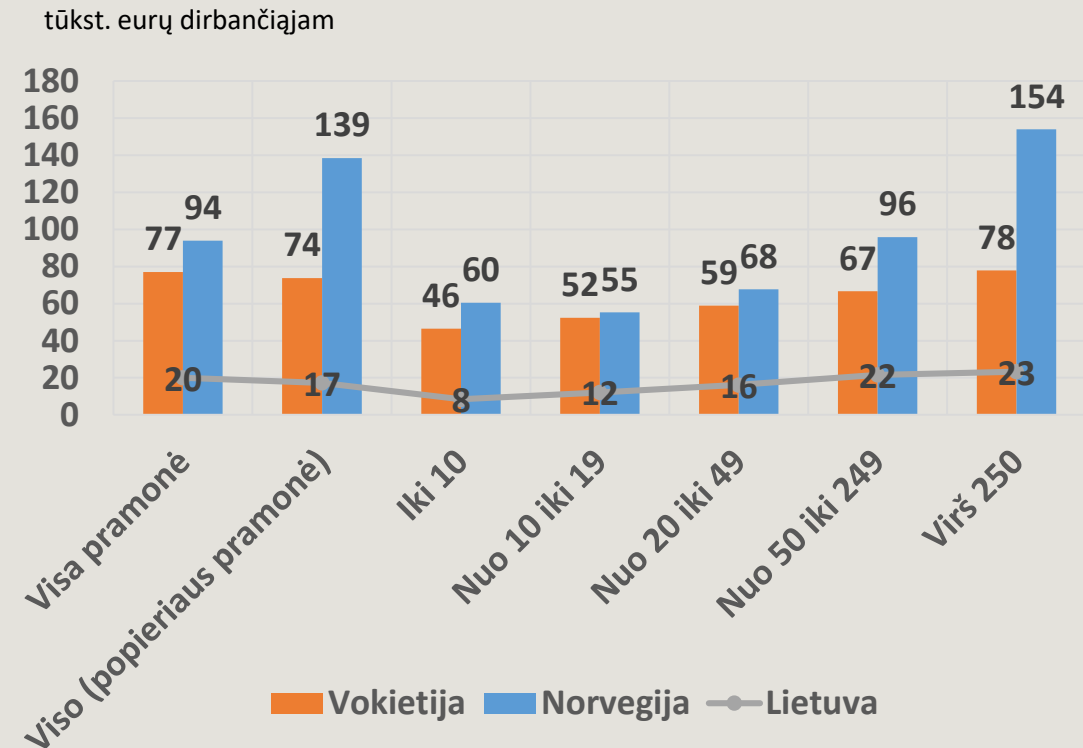

Kai kurios šalys išnaudoja savo natūralų konkurencinį pranašumą

Popieriaus pramonės įmonių efektyvumas:
Vokietija vs. Suomija

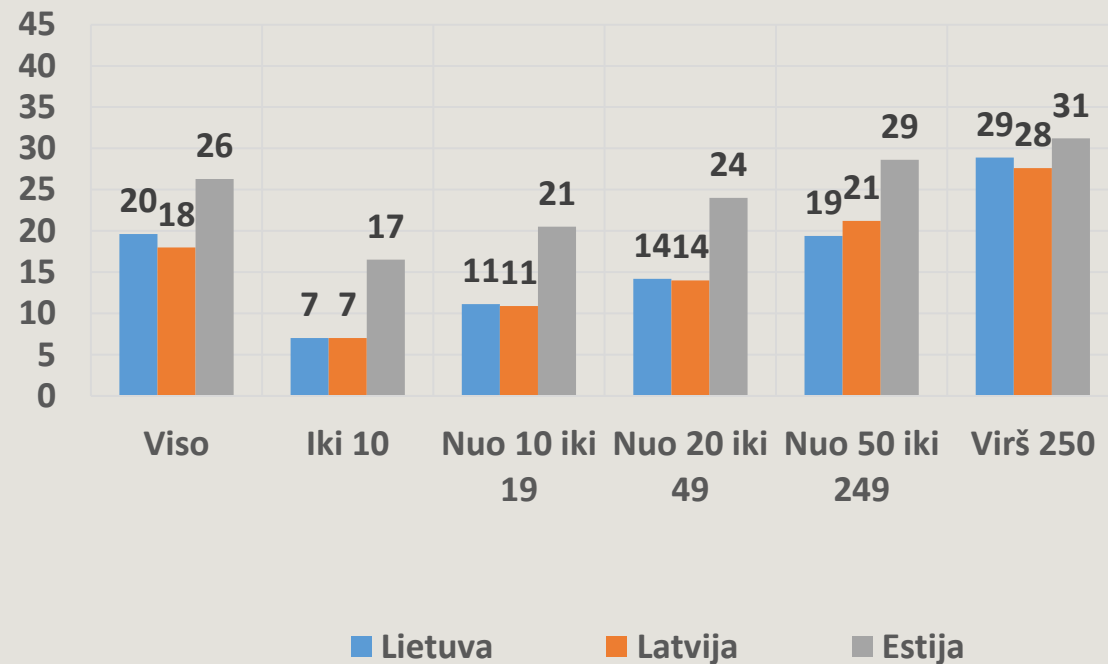
Metalų apdirbimo pramonės įmonių efektyvumas:
Vokietija vs. Norvegija

Lietuva: Vidutinio dydžio įmonės yra itin neefektyvios...

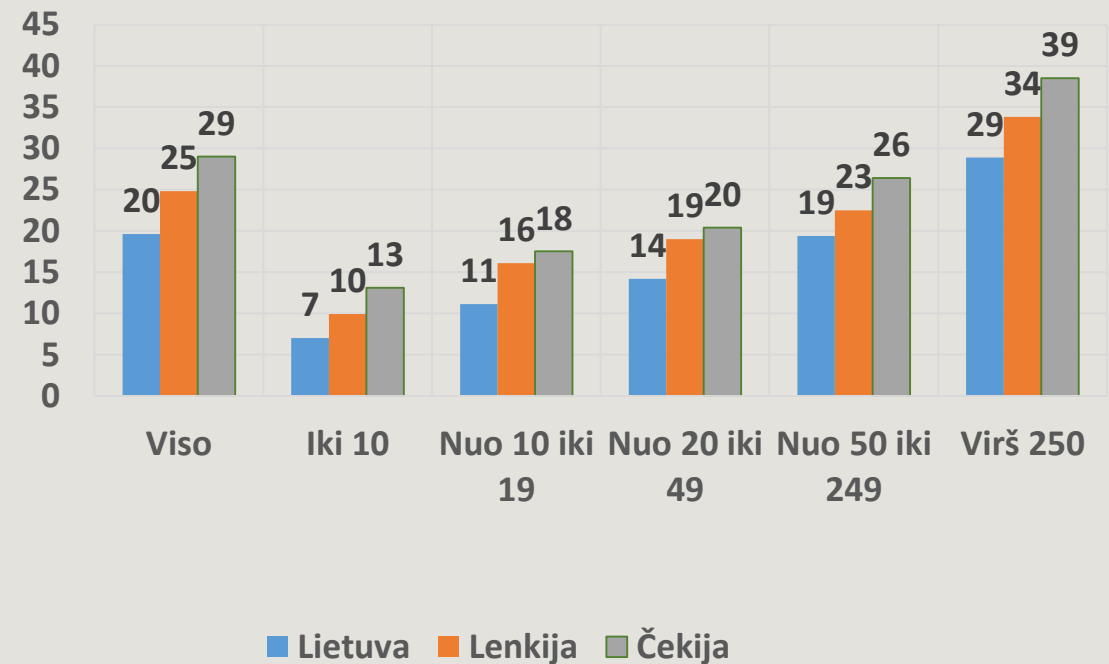
Apdirbamosios pramonės įmonių efektyvumas

tūkst. eurų dirbančiam

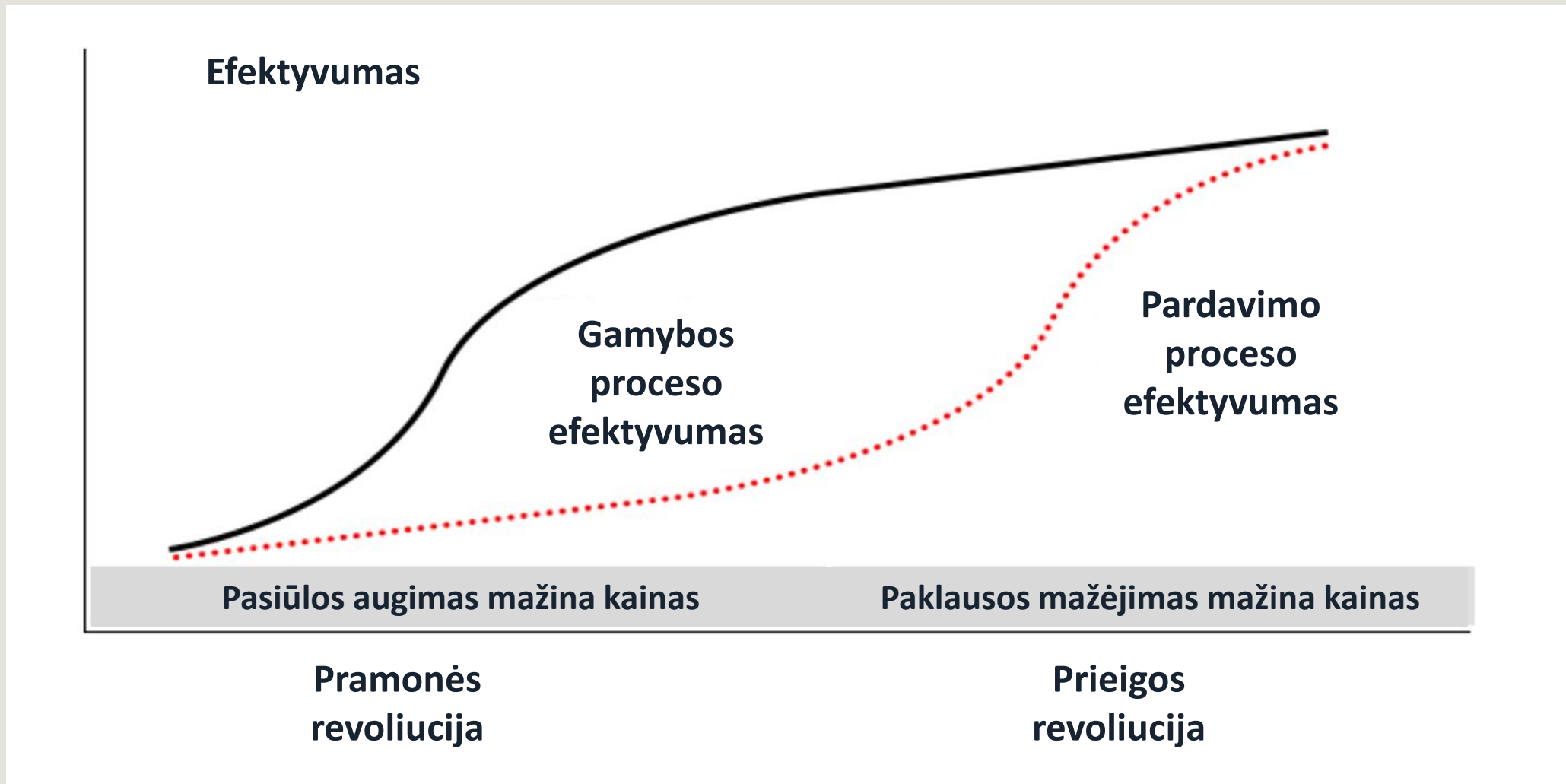

Apdirbamosios pramonės įmonių efektyvumas

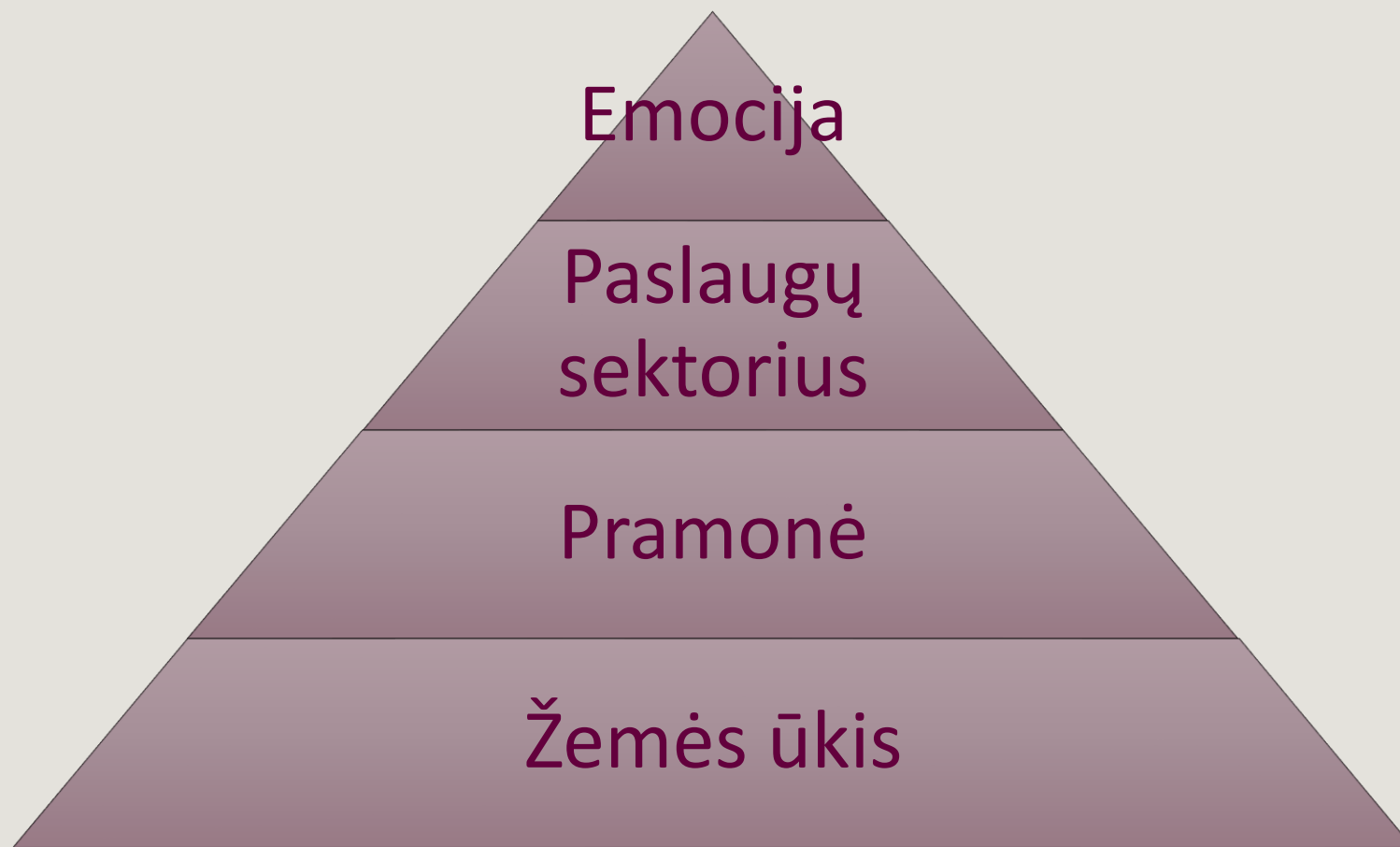
tūkst. eurų dirbančiam

Iššūkis: Prieigos ekonomikos revoliucija sumažins daiktų paklausą ir kainas

Iššķūkis: Kylant ekonominei gerovei, emocija taps vis svarbesnė pridėtinės vertės dedamoji

Kas kuria pridėtinę vertę?

Ryan ToysReview
Pelnas: ~\$20 milijonų

Achema, AB
Pelnas: ~€20 milijonų

Išvados

- Pramonė – ekonomikos stuburas: sektoriaus vaidmuo yra didesnis nei jos pačios sukuriama pridėtinė vertė
- Masto ekonomija: Stambinti žemesnės pridėtinės vertės sektorių įmones
- Aukštosios technologijos: Skatinti aukštų technologijų įmonių stigimąsi ir plėtrą
- Konkurencinis pranašumas: leškoti savo konkurencinių pranašumų
- ◆ Ruoštis prieigos ekonomikos revoliucijai

AČIŪ!

Žygimantas Mauricas

Vyr. ekonomistas

Ekonominių tyrimų departamentas

Adresas: Konstitucijos pr. 21A, Vilnius

Tel.: +370 612 66291

E-mail: zygimantas.mauricas@luminorgroup.com

Luminor